

„GŁOS NARODU”

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 213

Częstochowa, sobota 27 października 1945 r.

Rok I.

Sekretarz stanu Byrnes

o aktualnych sprawach politycznych

WASZYNGTON (PAP). — Minister spr. zagr. USA Byrnes udzielił dziennikarzom na konferencji prasowej szeregu wyjaśnień na temat aktualnych zagadnień politycznych. Min. Byrnes oświadczył, że Stany Zjednoczone mają zastrzeżenia co do używania dla celów politycznych broni, produkowanej w Ameryce i dostarczanej innym państwom, na podstawie ustawy o „Pożyczce i Dzierżawie”. Ostatnio takim sprzętem wojennym posługiwali się Brytyjczycy i Holendrzy na Dal. Wschodzie.

Rząd USA zażądał od Wielkiej Brytanii i Holandii, aby wszelkie znaki, świadczące o pochodzeniu sprzętu zostały usunięte. — Rząd USA wypowiada się przeciwko używaniu broni, otrzymanej na zasadzie ustawy „Lend-Lease” nie tylko na Dal. Wschodzie, ale we wszelkich konfliktach politycznych.

Następnie minister Byrnes oznajmił, że ZSRR zaproponował utworzenie dla Japonii Komisji Kontrolnej, analogicznej do komisji, działającej w Niemczech. Minister określił informację, według której USA odmawiają udzielenia kredytu państwu bałkańskiemu i Węgrom jako „nieodkładne”.

PRASA AMERYKAŃSKA O WNIOSKU TRUMANA

WASZYNGTON. — Wniosek prez. Trumana, zmierzający do wprowadzenia w Stanach Zjednoczonych obowiązkowego

CZECHOSŁOWACJA USUNIE NIEMCÓW BEZ WZGLĘDU NA KONSEKWENCJE

LONDYN (Antena wł.) — Bawłacy w Londynie minister handlu Republiki Czechosłowackiej dr. Hubert Ripka oświadczył, że Czechosłowacja nie jest zadowolona z akcji sojuszników, zmierzającej do wywarcia nacisku na rząd czechosłowacki, by ten ostatni wstrzymał akcję wysiedlenia Niemców sudeckich z terenu Republiki Czechosłowackiej. Minister Ripka zapowiedział, że mimo tej interwencji i bez względu na konsekwencje rząd czechosłowacki będzie prowadził dalej akcję wysiedlenia Niemców, ponieważ wspólne życie Niemców z Czechami jest zupełnie niemożliwe.

ZE ŚWIATA POLITYCZNEGO

WARSZAWA. — Do Warszawy przybył w dniu wczorajszym charge d'affaires królestwa Norwegii. Na lotnisku warszawskim został on powitany przez p. o. dyrektora protokołu dyplomatycznego M. S. Z. Adama Gubrynowicza. W najbliższym czasie spodziewane jest przybycie do Warszawy posła Norwegii p. Danielsona.

Ambasador Wielkiej Brytanii p. Cavenish-Bentick złożył wizytę Marszałkowi Michałowi Żymierskiemu.

Wiceminister spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski przyjął w dniu 25 b. m. charge d'affaires Królestwa Szwecji p. Brynolf Engga oraz radcę ambasady Stanów Zjednoczonych.

Straszny huragan nad Anglią

LONDYN (Antena wł.) — Z Anglii nadchodzi ciągle wiadomości o szalejącej od 4-ch dni nad Anglią wichurze, o niespotykanej sile. Na uderzenia fal wichury narazone są w szczególności południowe brzożgi Anglii. W południowej części hrabstwa Sussex powstały szczególnie ciężkie zniszczenia.

Wielki transatlantyk brytyjski „Queen Mary”, który dobiegał do brzegów angielskich, nie mógł na skutek szalejącego huraganu zawinąć do portu w Southampton.

Transporty z wojskiem wracające do Anglii zostały z powodu wichury wstrzymane w Calais. Ludności zamieszkującej południowe wybrzeża Anglii zagrażają trzy klęski: powódź, huragan i miny wyrzucane na brzeg przez wzburzone morze.

Wielkie wrota stalowe jednej ze śluz portowych zostały wyrwane i unoszą się na wodach Kanalu Bristolskiego, zagrażając żegludze. Anglia nie pamięta huraganu o podobnej sile.

SPRAWA PALESTYNY WCIĄŻ AKTUALNA

LONDYN (Antena wł.) — W Londynie panuje przekonanie, że premier Attlee zdo-

przeszkolenia wojskowego przez 12 miesięcy dla ogółu obywateli, przyjęty został zdecydowanie pozytywnie przez ogół prasy amerykańskiej.

„New York Times” wypowiada się za projektem prezydenta, zaznaczając, że Kongres Stanów Zjednoczonych powinien natychmiast rozpocząć debatę na ten temat. Społeczeństwo amerykańskie dobrze zdaje sobie sprawę z tego, jaka na nim w obecnych czasach ciąży odpowiedzialność. Nie wolno pod żadnym pozorem lekkomyślnie zawierać przyszłości i opierać jej tylko na idealnych przesłankach.

Debaty w Izbie Gmin

nad sytuacją gospodarczą Europy

LONDYN (Antena wł.) — W dniu dzisiejszym rozpoczęła się w brytyjskiej Izbie Gmin debata parlamentarna nad ogólną sytuacją gospodarczą Europy. Odpowiedzi na zapytania i interpelacje posłów udzielił minister Bevin. 150 posłów spośród wszystkich partii politycznych podpisało wniosek o wszczęcie debaty ponieważ wśród posłów brytyjskich panuje wielkie zaniepokojenie z powodu grożącej Europie klęski głodowej w okresie zbliżającej się zimy. W czasie debaty wysunięty zostanie wniosek o utworzenie Naczelnej Rady Gospodarczej, której zadaniem byłoby uzgadnianie wysiłków państw zainteresowanych w kierunku poprawy sytuacji gospodarczej Europy.

MINISTER DALTON ODPOWIADA NA PYTANIA W KWESTIACH PODATKOWYCH

LONDYN (PAP). — Odpowiadając na pytania posłów podczas debaty w Izbie Gmin brytyjski minister finansów Dalton oświadczył, iż mimo, że społeczeństwo angielskie jest obciążone najwyższym podatkiem dochodowym na świecie, w przeciągu najbliższych sześciu miesięcy podatek ten nie będzie mógł być obniżony. Obciążenie

„New York Herald Tribune” pisze, że na stosunki amerykańskie wniosek prez. Trumana jest rewolucyjną innowacją. Jest rzeczą bezsporną, że wpłynie ona w rewolucyjny sposób na życie obywateli Stanów Zjednoczonych, a mimo to nie można wnioskowi prezydenta nie przyjąć.

„Washington Post” w artykule wstępnym pisze, że Amerykanie nigdy nie chcieli być narodem pod bronią, a jednak trzeba ocena sytuacji nakazuje dysponowanie wyszkoloną rezerwą. Dlatego też Kongres powinien stanowczo i jak najprędzej przyjąć propozycję prez. Trumana.

to, które przy przeciętnych zarobkach robotników i pracowników umysłowych dochodzi do 50%, będzie, poczynając od 1-go kwietnia 1946 r. obniżone o 10%. Obniżony będzie również t. zw. podatek nadzwyczajny, obciążający osoby żyjące „z własnych funduszy”. Podatek ten dochodzi przy wielkich wpływach przekraczających 50.000 funtów rocznie do 90%. Minister Dalton oświadczył, że obniżenie podatku dochodowego nastąpić będzie powoli i stopniowo, żeby zapobiec niebezpieczeństwu inflacji.

W ANGLII JEST 7 NOWYCH LORDÓW

LONDYN (BBC). — Gabinet premiera Attlee podejmuje do wiadomości, że siedmiu członkom partii socjalistycznej nadano tytuł lorda, chcąc w ten sposób osiągnąć wiek szą liczbę reprezentacji socjalistycznej w Izbie Parów. Dotychczas Labour Party miała tam 30 przedstawicieli. Aczkolwiek Izba Lordów nie ma kompetencji ustawodawczych, to jednak może opóźniać uchwalanie ustaw nawet na okres 3-ch lat.

W Anglii obecnie jest 800 lordów, z których jednak tylko 60 bierze czynny udział w życiu politycznym.

Robert Ley popełnił samobójstwo

LONDYN (Antena wł.) — Z Londynu donoszą, że słynny szef hitlerowskiego Frontu Pracy Robert Ley popełnił samobójstwo w więzieniu norwimberskim.

Gdy obsługa więzienna weszła do celi zastała Leya wiszącego na powrozie skroczonym ze skrawków ręcznika. Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej nie udało się go odratować. Ley zmarł wczoraj wieczorem w szpitalu więziennym.

ARESZTOWANIE OTTONA ABETZA

PARYŻ (Antena wł.) — Z Paryża donoszą o aresztowaniu we francuskiej strefie okupacyjnej koło Freiburga, osławionego

Otona Abetza, hitlerowskiego ambasadora przy „rządzie” w Vichy.

Abetz został wysiedlony z Francji w lipcu 1939 roku. Powrócił on do Francji po jej klęsce w roku 1940 jako przedstawiciel niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych przy naczelnym dowództwie niemieckich sił okupacyjnych. W sierpniu 1943 roku został on mianowany przez Hitlera ambasadorem w Vichy. Abetz był silnie związany z Lavalem.

AKT ŁASKI DLA DENTZA

PARYŻ (Antena wł.) — Były francuski generał i wysoki komisarz Syrii w okresie „rządów Vichy” Dentz uzyskał akt łaski od szefa państwa generała de Gaulle. B. gen. Dentz został skazany na śmierć za wydanie Syrii władzom niemieckim i stawianie oporu wkraczającym wojskom francuskim. Dentzowi została kara śmierci zmieniona na dożywotnie więzienie.

15-ta LISTA

PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

LONDYN (BBC). — Opublikowana została już piętnasta lista przestępców wojennych, na której figurują nazwiska 456 Bułgarów i Włochów, oskarżonych o zbrodnie wojenne.

Ambasador R. P.

Oskar Lange w Częstochowie

W dniu wczorajszym Częstochowa miała zaszczyt gościć ambasadora R. P. w Waszyngtonie prof. Oskara Lange, który w drodze do Krakowa zatrzymał się w naszym mieście. W czasie swego krótkiego pobytu w Częstochowie ambasador Lange odwiedził redakcję „Głosu Narodu”. — Ambasadorowi towarzyszyła attaché do spraw kulturalnych przy ambasadzie polskiej w Waszyngtonie p. Ksenia Żyto-mierska.

Na arenie międzynarodowej

Wybory we Francji

Każde większe wydarzenie na arenie politycznej jest ostatnio potwierdzeniem faktu, że świat idzie na lewo. Nad Europą wieje nowy wiatr. Wiatr, który przyniesie gruntowne przemiany społeczne i ekonomiczne. Najsilniejsza twierdza gospodarki kapitalistycznej, — Anglia, w wyborach do parlamentu, które odbyły się 5 lipca b. r. wypowiedziała się za socjalistami. I dzisiaj już socjaliści ci upaństwiają Bank of England, kopalnie węgla i przemysł wojenny, co na stosunki angielskie jest rzeczą wprost rewolucyjną.

W niedzielę odbyły się znowu wybory we Francji. Cyfrowe wyniki znamy już z komunikatów. Co te wyniki mówią? Przede wszystkim to, że w rezultacie przeprowadzonego referendum niemal 20 milionów Francuzów wypowiedziało się za tym, że obowiązująca dotychczas konstytucja z 1875 roku jest przestarzała i musi być zmieniona, bo nie odpowiada dzisiejszym potrzebom. A co dalej? Rzecz niezwykle znamienita i charakterystyczna. Zarówno w Anglii jak i we Francji społeczeństwo zrywa z półśrodkami, zrywa z partiami „lewnymi”. Albo na lewo, albo na prawo. Typowa partia kompromisów, partia mieszczaństwa, zwana w Anglii liberalną, wyszła z wyborów lipcowych unieściewiona. Zwyciężyła partia socjalistyczna — Labour Party, mająca właściwie jednego tylko przeciwnika — konserwatystów, którzy prawdopodobnie jeszcze nie przedko znikną z areny politycznej, jako że kapitalizm i mentalność kapitalistyczna głęboko tkwią korzeniami w umysłowości Anglika.

Identycznie przedstawia się sprawa we Francji po niedzielnych wyborach. Zniknęło z parlamentu, w tym wypadku z konstytuancy francuskiej typowe i odwieczne rozbięcie na liczne partie. Przy życiu utrzymały się właściwie trzy stronnictwa, które potrafią wykażać się mniejszej równą ilością głosów. Są to komuniści, socjaliści i ruch republikańsko-ludowy, (obóz gen. de Gaulle). Partia radykalno-społeczna, ty powe stronnictwo centrowe, lawirujące między prawicą i lewicą, wyszła z wyborów zdruzgotana. Nie była to bowiem partia, która głosiłaby światu jakieś nowe idee, lecz przeciwnie twardo i bezkrytycznie stała na gruncie gospodarki kapitalistycznej, będąc wyznaczniką polityki karteli i trustów, skutkiem czego lata, w których Francja była rządzona przez Daladierów i Herriotów, były latami afer finansowych, gonitwy za życiem i rozkładu moralnego społeczeństwa francuskiego, co w konsekwencji przyniosło klęskę 1940 roku. — Ta partia radykalno-społeczna szła po linii gospodarczego wyzyskiwania koniunktury, robienia interesów i paktowania nawet z Niemcami, byleby zapewnić sobie spokój za cenę nawet tak hańbiącą, jaką było Monachium. I ta partia w niedzielnych wyborach poniosła definitywną klęskę. 21 października w historii Francji zamyka się pewien okres. Okres niezdecydowania, konserwatyźmu gospodarczego i radykalizmu w słowach, a nie w czynach.

Dzisiaj sytuacja jest jasna. Przeważna część społeczeństwa francuskiego wypowiada się za robotniczym programem gospodarczo-społecznym, który stawia sobie następujące zadania: upaństwowienie kluczowego przemysłu, banków i kopalń oraz likwidację wielkich karteli i trustów. Ten natomiast odłam narodu, który grawitował ku prawicy, ale wiedział, że jest ona zbyt słaba, by móc w wyborach coś znaczyć, oddał swoje głosy na najsilniejszą partię centrową, tak zwany ruch republikańsko-ludowy, licząc, że popularność gen. de Gaulle zjedna mu tyle głosów, iż dostatecznie jeszcze wzmocniony głosami prawicy będzie w stanie oprzeć się zbyt radykalnym reformom społecznym, głoszonym przez komunistów i socjalistów, a zagrażającym sferom posiadającym. Mimo te nadzieje stronnictwo gen. de Gaulle próbuje w całości nowy program gospodarczy, jakkolwiek więc ukształtuje się koalicja w rządzie jest rzeczą pewną, że Francja wkracza na drogę postępu.

P. K.

UTWORZENIE SOWIECKO-RUMUŃSKIEGO KONCERNU NAFTOWEGO

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi z Bukaresztu, że utworzony został w Rumunii sowiecko-rumuński koncern naftowy, który ma za zadanie produkcję i sprzedaż ropy i produktów pochodnych.

Umarli oskarżają:

J. H. Śmiechowski

Oto pomordowano nas za Polskę!

Obaj bracia Wojciech i Włodzimierz zostali rozstrzelani w Krzesławicach. Ale czy testament Wojciecha Chudego nie powinien wejść do czytanek szkolnych dla dzieci, aby wiedziały, jak myśleli, jak żyli i jak umierali ich ojcowie?

A obojczy dwa inne listy — krótkie, ale jakże wymowne:

„Najukochańsi Mamo, Ojciec i rodzeństwo — Zostałem skazany na rozstrzelanie. Mogiła moja na forcie w Krzesławicach koło Mogiły. Ginę zupełnie niewinnie. Mamusi, przepraszam Cię za wszystkie przykrości wyrządzone Ci. Dziękuję Tobie i Tatusiowi za (nieczytelne) wychowanie. Bardzo Was proszę o modlitwę. Pożegnajcie ode mnie rodzinę, znajomych i Kasie.

(nieczytelne) Stanisław

Onadowczykowa, Kraków (nieczytelne) 12.

„Kochana Mamusi i Lonko. Bardzo Wam dziękuję za dobra jakieście mi wysłali, a zle które ja wam zrobiłem przebaczenie mi. Zostaje rozstrzelany za to, że jestem Polakiem. Nasze groby znajdują się w Krzesławicach koło Mogiły. Mamusi, ja cie bardzo kocham, tak samo Lonkę i dlatego taki nieznośny byłem. Przebaczenie mi i proszę was o modlitwę Ojciec nasz i Zdrowaś.

Marek Stalmach.

„Zostaje rozstrzelany za to, że jestem Polakiem... Tak myśleli i czuli w ostatnich chwilach życia ludzie, których kości wydobywają dzisiaj z rowów fortu Krzesławickiego.

Wojciech Chudy wspomina w swym liście, że „nie wie jaki wyrok dostanie. O tym, jak wyglądał ten sąd, jak wyglądały te dni grozy roku 1940 na Montelupich, zeznaje w pisemnej relacji były więzień Montelupich z okresu marcowych straceń w Krzesławicach od 29. VI do 5. VII 1940 Tadeusz Prochwicz:

„Na 10 lub 12 dni przed 29. VI 1940 zgro madzono kilkuset więźniów w celach na II piętrze i rozpoczęto t. zw. „sąd wojenny“, urzędujący w tymże budynku Montelupich, na parterze, złożony z trzech oficerów gestapo, przyjeżdżających dwa razy dziennie luksusowymi samochodami, by skazać „formalnie“ na śmierć za pracę dla Polski, kilkuset Polaków.

„Po zatwierdzeniu wyroków przez o prawcę Franka, rozpoczęto masowe ich wykonywanie 29 czerwca.

„Rozpoczęto po południu. Na dziedzi nie więzienny wjechało kilka samochodów ciężarowych, z których wysypała się gromada SS-manów i Totenkopfów, otaczając kilku szeregiem auta i wyjście z więzienia. Następnie wyprowadzono ponad stu skazańców, załadowano do dwóch samochodów, wrzucono do nich łopaty, do reszty samochodów wsiadła eskorta i po jechali.

„Przywieziono ich z powrotem wieczorem, zmęczonych, zablokowanych do niemożliwości, i wprowadzono do suteryn. W chwilę później z drugiego piętra sprowadzono do tychże suteryn kilku więźniów zakutych w kajdany, którzy w łańcuchach trzymali byli od kilku miesięcy w pojedynczych celach, bez zmiany bielizny i o-

DEPEZA KRÓLA NORWESKIEGO DO PRZEWODNICZĄCEGO RADY NAJWYŻSZEJ ZSRR

OSLO (PAP). — Prasa norweska donosi, że król norweski Haakon VII wysłał depeszę do przewodniczącego Rady Najwyższej ZSRR Kalinina, w związku z wycofaniem wojsk radzieckich z Norwegii.

Król wyraził wdzięczność i podziw całego narodu norweskiego dla Związku Radzieckiego i Armii Czerwonej, która odegrała tak wielką rolę w wyzwoleniu Norwegii. Obecność Armii Czerwonej w północnej Norwegii i jej współpraca z wojskami norweskimi wzmocniła znacznie węzły przyjaźni między obu narodami.

Premier norweski wysłał również depeszę do generalissimusa Stalina.

UMOWA HANDLOWA BULGARII Z CZECHOSŁOWACJĄ

SOFIA (Antena wł.) — Nastąpiło tutaj podpisanie umowy handlowej Bulgarii z Czechosłowacją. Bulgaria będzie otrzymywała od Czechosłowacji maszyny, aparaty telefoniczne, sprzęt elektrotechniczny wzajemian za tytoń, wino, cynę i nasiona.

PODJĘCIE NORMALNEJ DZIAŁALNOŚCI POCZTOWEJ CZESKO-SOWIECKIEJ

MOSKWA (Antena wł.) — Między Związkiem Radzieckim a Czechosłowacją podjęta została normalna działalność pocztowa, telefoniczna i telegraficzna.

dzieży, obsypani wrzodami, z potwierzanymi ranami, zarobaczeni. Teraz w suterynach zdjęto im kajdany. Szli na śmierć... „

„Okolo północy usłyszeliśmy z suteryn wspólną modlitwę: „Ojciec nasz“... Głos tej modlitwy przejął nas lekkiem o naszych towarzyszy. Sen pierzchnął z powiek.

„Po godz. 1-szej w nocy rozległ się na dziedzińcu warkot motorów. Powtórzyła się scena z popołudnia. Tylko teraz skazańców wyprowadzono z rękami zakutymi do tyłu w łańcuchy. Do luksusowych limuzyn wsiadła wygalowana świta oficerów gestapo, strojnych jak na paradę. Potem wszystko ucichło — samochody odjechały.

„Tę lajdacką zabawę — wywożenia skazanych w południe, by sobie własnymi rękoma wykopali groby, odwożenia ich do więzienia wieczorem i ponownego wywożenia na śmierć w nocy, wraz z łopa-

tami i wapnem — uprawiano codziennie do 5 sierpnia.

„W tych krwawych dniach, między 29. VI, a 5. VII 1940, w niedzielę, reszta skazańców, jeszcze nie rozstrzelanych, urządziła manifestację na cześć Niepodległej Polski, rozpoczynając ją śpiewem „Oto dziś dzień krwi i chwały“. Za chwilę do manifestacji przyłączyło się całe więzienie. Więźniowie wojskali twarze między kraty i śpiewali pieśni patriotyczne. Padali okrzyki: „Niech żyje Polska, krażyły przysięgi, że nikt się przed Niemcem nie ukorzy, a nad wszystkim dominował okrzyk: „Giniemy w Krzesławicach i tam są nasze groby: Pamiętajcie!!!“

„Gestapo milczało. Dopiero po zakończeniu tej manifestacji opamiętali się, poczęli strzelać po dziedzińcu, wpadać do cel i znać się nad więźniami, bijąc ich zmoczonymi w wodzie linami, powiazanymi w węzły.

„W przeddzień zakończenia masowych

egzekucji, po wywiezieniu wznaczonej na stracenie tego dnia liczby, około godz. 2.30 w nocy, rozległy się w więzieniu serie strzałów karabinowych, skierowanych do 9 więźniów, którzy, wyłamawszy kratę okienną, w t. zw. „celi śmierci“, zerwali koszyk żelazny, zasłaniający okno i uciekli. Uciekło ośmiu, dziewięciu, trafiony kulą runął poza murem więziennym i tam skonał. Ciało jego wnosili do więzienia z powrotem współwięźniowie. Między zbiegłymi był znany narciarz Stanisław Marusarz i Olek Bugajski. Reszta była nieznana.

„Ucieczka ta doprowadziła gestapo do szału. Zorganizowano zwózkę więźniów z innych więzień, za zbiegłych rozstrzelano kilkudziesięciu Bogu ducha winnych ludzi, w tym sporo kobiet. Był to 5. VII 1940, ostatni dzień masowych straceń. Potem zapadały co pewien okres czasu pojedyncze, lub kilkusobowe wyroki, wykonywane także w Krzesławicach. W tych kilku dniach tylko, stracono 600 do 800 osób“.

Oto karta z tragedii krzesławickiej. Przeważnie obecnie badania odkrywają do reszty tajemnice gestapowskich zbrodni w tym ponurym forcie śmierci. Ale pamiętajmy: Krzesławice nie są ostatnim wyczynem hitlerowskich zbrodniarzy. Takich „fortów śmierci“ jest więcej, jak Polska długa i szeroka, i wszystkie one czekają na ujawnienie swych tajemnic, aby świadczyć wobec Boga i ludzi przeciwko narodowi zbrodniarzy. Koniec.

Węgierskie partie polityczne pójdą osobno do wyborów

BUDAPESZT (Antena wł.) — Cztery węgierskie partie polityczne, partia socjalistyczna, narodowo-chłopska, komunistyczna i agrarna postanowiły nie wystawiać wspólnej listy wyborczej do wyborów parlamentarnych, które mają odbyć się dnia 4 listopada.

Rząd, który zostanie następnie wyłoniony będzie koalicyjnym rządem wszystkich czterech partii.

WĘGIERSCY ZBRODNIARZE WOJENNI PRZEWIEZIENI DO BUDAPESZTU

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Budapesztu, że w dniu wczorajszym przewiezieni zostali samolotami amerykańskimi do stolicy Węgier dalsi zbrodniarze wojenni, którzy przekazani zostali dyrekcji

policii w Budapeszcie. Między nimi znajduje się były burmistrz Budapesztu oraz kilku wybitnych członków organizacji „Krzyża i Strzały“.

OBSERWATOR AMERYKAŃSKI W BULGARII

WASZYNGTON. — Specjalny obserwator rządu U. S. A. przybył w dniu wczorajszym do Sofii. Jest nim Marc Ederidge, którego zadaniem jest obserwowanie sytuacji politycznej na Bałkanach. W Bulgarii ma on zamiar zatrzymać się około 8-ch tygodni, przy czym odbędzie szereg podróży do miast prowincjonalnych.

Pobyt jego na półwyspie bałkańskim związany jest z mającymi nastąpić tam wkrótce wyborami parlamentarnymi.

Wiadomości z Niemiec

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że w Hamburgu powstał Związek Zawodowy urzędników bankowych, instytucji spółdzielczych i pokrewnych. Jest to już 13-ty związek zawodowy na terenie Hamburga.

W Düsseldorfie utworzone zostało stronnictwo socjal-demokratyczne.

OSWIADCZENIE PASTORA NIEMOELLERA

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi ze Stuttgartu, że na pierwszym posiedzeniu nowoutworzonego zboru ewangelickiego w Niemczech znany przeciwnik ideologii narodowo-socjalistycznej, pastor Niemoeller oświadczył, że cały naród niemiecki ponosi odpowiedzialność za wydarzenia ostatnich 12 lat. Hitler i milicyjści niemieccy nie mogli się utrzymać przy władzy, gdyby wielu Niemców nie popierało ich polityki.

ZALOGA NIEMIECKIEJ ŁODZI PODWODNEJ U 852 SKAZANA NA KARĘ ŚMIERCI

LONDYN (PAP). — Kapitan Eck, dowódca niemieckiej łodzi podwodnej U 852, i dwaj marynarze, oskarżeni o zastrzelanie z karabinów maszynowych rozbitków statku greckiego „Peleus“, zostali skazani na karę śmierci przez brytyjski sąd wojenny w Hamburgu. Jeden z członków załogi skazany został na dożywotnie więzienie, pięciu dalszych na 15 lat więzienia.

ZAMKNIĘCIE NIEMIECKIEGO UNIwersytetu w PRADZE

PRAGA (PAP). — Prezydent Benes podpisał dekret, mocą którego uniwersytet niemiecki w Pradze został zamknięty. Wszystkie budynki, laboratoria i cały majątek uniwersytetu przeszły na własność uniwersytetu czeskiego. Zamknięte zostały również niemieckie wyższe szkoły techniczne w Pradze i w Brnie.

Teatr Polski w Warszawie

(Telefonem od własnego korespondenta)

Na konferencji prasowej dnia 24 b. m. dyrektor Szyfman, kierownik upaństwowionego Teatru Polskiego w Warszawie zapoznał zebranych dziennikarzy z pracami i zamiarami, związanymi z uruchomieniem tej placówki o wielkim znaczeniu kulturalnym i świetnych tradycjach. Gmach teatru wyszedł z powodzi warszawskiej o tyle cało, że po 5-ciu miesiącach ogromnych wysiłków udało się już doprowadzić go do stanu użyteczności. Widownię już ukończono. Scena i foyer będą gotowe w najbliższym czasie. Część rekwizytów i 1.600 kostiumów uratowali aktorzy, którzy zdołali je wywieźć do Krakowa. Ocalała też część biblioteki. Przede wszystkim rekwizyty, wśród których było wiele unikatów.

Dyrektor Szyfman spodziewa się otwarcia teatru „Lilla Weneda“ Słowackiego w połowie grudnia b. r., a w tydzień potem odbędzie się druga premiera „Żydzi“ Ko-

złowski, dalej „Papuga“ Korcelliego i „Stanisław i Bogumił“ Marii Dąbrowskiej. Utwory te przewidziane są na dalsze premiery w następnych tygodniach, jednak z chwilą nowej premiery poprzednie sztuki nie będą schodzić z repertuaru.

W zaangażowanym zespole aktorskim znajduje się szereg wybitnych sił dobrej znanych publiczności całej Polski, jak Andryczówna, Barszczewska, Broniszówna, Leszczyńska, Paniewiczowa, Brydzińska, Leszczyński, Osterwa i inni.

Zarówno w repertuarze, jak i w wykonaniu Teatr Polski jako placówka narodowa i szkoła wychowania i uszlachetnienia kłase będzie główny nacisk na społeczeństwo i uartyścię publicznosci, pozostawiając eksperymentowanie i poszukiwanie innym powołanym do tego scenom.

Azet.

MIĘDZYKRAJOWY KOMITET DLA ODBUDOWY ZNISZCZONYCH KRAJÓW

LONDYN (PAP). — Komitet Wykonawczy Organizacji Narodów Zjednoczonych rozpatruje projekt utworzenia Rady gospodarczo-społecznej, której zadaniem będzie ustalenie zasad współpracy międzynarodowej dla odbudowy krajów europejskich, zniszczonych przez wojnę.

NA DRODZE DO POROZUMIENIA HOŁENDERSKO-MALAJSKIEGO

LONDYN (Antena wł.) — Dowódca holenderskich sił zbrojnych na wyspie Jawie, gen. Cristison odbył spotkanie z ministrem spraw zagranicznych republiki malajskiej Sebardžio. Spotkanie to ogólnie jest rozumiane jako pierwszy krok na drodze do zner malizowania stosunków holendersko-malajskich.

ROZRUCHY W INDIACH HOŁENDERSKICH TRWAJĄ

SAN FRANCISCO (Antena wł.) — Rozruchy w Indiach Holenderskich trwają nadal. Wojskom sprzymierzonych udało się przywrócić spokój w Batawii, natomiast powstanie w głębi Jawy rozszerza się. Przywódcy powstania przemawiając do ludności wyspy przez radio Surabaya nawoływali do wstępowania w szeregi walczących. Powstanie na Jawie wywołało już odzewek na Sumatrze.

Ciekawostki

Gorące lody

Pewien włoski łodźiarz nazwiskiem Cibella wyemigrował przed laty do Ameryki i dorobił się tam na lodach wielkiego majątku. Przed wojną umarł on w Monmouth w stanie Nowy Jork.

Gdy otwarto jego testament, na pierwszym miejscu znalazł się zdanie:

„Zapisuję półtora miliona dolarów na lody, które mają być kupowane dzieciom ubogim leczącym się w szpitalach lub pozostającym w żłóbkach...“

Półtora miliona dolarów na lody... Na lody dla biednych dzieci...

Testament ten wzrusza... Na tle ropiących ran starego i nowego świata, na tragicznym planie wojen, zamieszek, rewolucyj, nędzy, — jest subtelny i jakże gorącym — chociaż lodowatym! — kwiatem, uśmiechem i promieniem...

Nie na jedzenie dla biednych dzieci. Inni są powołani, by dawać chleb i wdziankę. Nie na ubranie. Inni mają dawać odzież. Nie na dach nad głową. Inni winni dawać prycze i tapczany... Lecz właśnie na to, czego nie przewiduje żadne z towarzystw miłosierdzia, żaden ze związków charytatywnych, żadna z opiek nad dzieckiem niedzarda — na lody, na to marzenie tysięcy biednych dzieci, które właśnie, choć głód je nieraz dotkliwie dręczy, nie marzą o kromce suchego chleba, tylko o... lodach...

Wszystko, co się robi dla biednych dzieci, jest jeszcze za mało. Ukazuje to najwyraźniej testament łodźiarza Cibelli, gorące serce w zimnych lodach.

W. Z.

Zdemobilizowany żołnierz winien znaleźć opiekę i pomoc społeczeństwa

KRONIKA

Komunikat T-wa Przyjaciół Żołnierza

Tow. Przyjaciół Żołnierza komunikuje, że od dnia 24 b. m. do dnia 30 b. m. Częstochowa obchodzi Tydzień Tow. Przyjaciół Żołnierza. Dnia 27 b. m. odbędzie się o godz. 20ej w sali Straży Ogniowej zabawa taneczna. Z wszelkich imprez dochód przeznaczony będzie na pomoc żołnierzom. Dnia 28 b. m. i 1 listopada r. b. odbędą się zbiórki uliczne na ten sam cel. Częstochowa w tygodniu tym musi wykazać, że pamięta o swym żołnierzu.

Do kierowników świetlic powiatu częstochowskiego

We wtorek, dnia 30 b. m., o godz. 10-iej w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego odbędzie się piąta odprawa kierowników świetlic powiatu częstochowskiego.

Przesłane w ubiegłych miesiącach ankiety do wypełnienia wraz ze sprawozdaniami z miesiąca września i października ze stanu budżetu, inwentarza świetlicy, pracy świetlicowej oraz imiennym wykazem zarządu i członków świetlicy należy przedłożyć w powiatowym Referacie świetlicowym. S. T.

Żalobne chorągiewki na rzecz najbardziej potrzebujących

Miejski Komitet Opieki Społecznej w Częstochowie podaje do wiadomości Społeczeństwa miejscowego, że w biurze Komitetu przy ul. N. M. Panny 31, są do nabycia chorągiewki żalobne w postaci świec, ku uczczeniu pamięci Zmarłych.

Cena chorągiewki-świecy 5.— zł. Dochód przeznaczony na cele Komitetu, t. j. pomoc dla repatriantów 50 proc. i 50 proc. na zakłady sieroci i przytulki w Częstochowie.

Miejski Komitet Opieki Społecznej nie wątpi, że Społeczeństwo poprzez usiłowania Komitetu i zakupując świece-chorągiewki przyczyni się do usunięcia sprzed oczu najniebezpieczniejszych i najbardziej potrzebujących, widma głodu i nędzy.

Na podstawie uchwały Miejskiej Rady Narodowej nikt poza Komitetem do sprzedaży chorągiewek w dniu Wszystkich Świętych i w Dniu Zadusznym nie jest upoważniony. — Sprzedaż przeprowadzana przez osoby nie posiadające legitymacyj MKOS, jest wzbroniona.

Uwaga kierowcy samochodowi

W niedzielę, dnia 28 b. m., o godz. 9 rano odbędzie się walne zebranie organizacyjne w lokalu Powiatowej Rady Zw. Zaw., II-ga Aleja 43, na które zaprasza Zarząd Związku Zaw. Kierowców Samochodowych. — Prosimy o punktualne przybycie.

Udogodnienia w korespondencji z zagranicą

W dniach ostatnich uruchomiona została przez szwedzkie linie żeglugowe regularna komunikacja

między Gdańskiem, a Göteborgiem dzięki czemu korespondencja zagraniczna z Polski przesyłana będzie z Gdańska, a stamtąd bezpośrednio do Göteborgu i dalej.

W związku z tym w najbliższych dniach wznowiona będzie wymiana paczek ze Szwecją, USA i Wielką Brytanią, a następnie z Danią i Holandią. Ponadto spodziewane jest uruchomienie w niedługim czasie wymiany paczek z Argentyną.

Taryfa, która będzie obowiązywała przy przekazywaniu paczek została już określona przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów.

Komisja egzaminów państwowych na nauczycieli szkół śr. w Uniwersytecie

Ministerstwo Oświaty powołało przy Uniwersytecie Warszawskim Komisję egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich. Ma ona na celu egzaminowanie tych kandydatów, którzy ukończyli studia i po przejściu praktyki szkolnej, pragną uzyskać dyplom nauczyciela szkół średnich.

Rozporządzenie Ministerstwa przewiduje ulgi dla dwóch kategorii kandydatów. — Tak więc wszyscy ci, którzy stopień magistra uzyskali przed wojną i byli już dopuszczeni do składania egzaminu pedagogicznego przed 1 września 1939 r., mają otrzymać obecnie dyplomy bez egzaminu. Ci zaś, którzy posiadają stopień magistra i co najmniej dwuletnią praktykę nauczycielską, będą mieli egzamin ograniczony do dwóch przedmiotów: pedagogiki oraz dydaktyki nauczanej przez siebie przedmiotu.

Komisja egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich urzęduje w seminarium pedagogiki i organizacji szkolnictwa (gmach porektorski przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28) w godzinach od 11-iej do 13-iej.

Miesięczny kurs kroju dla krawców

W Częstochowie odbył się ostatnio miesięczny kurs kroju dla krawców zorganizowany staraniem miejscowego Cechu Krawców i zawodów pokrewnych. Kurs odbył się w lokalu Państw. Żeńskiego Gimn. Krawieckiego przy ul. Dąbrowskiego i cieszył się dużą frekwencją. Instrukctorem kursu był ob. Stanisław Czwartosz z Radomia. Kurs, który skupił około 80 osób obejmował poza nauką kroju również wykłady teoretyczne z dziedziny kalkulacji zawodowej, korespondencji handlowej, nauki o państwie, podstawowych wiadomości z prawa przemysłowego i miał za zadanie również przygotowanie kandydatów do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich w zawodzie krawieckim.

Ob. prezesowi cechu P. Poliszewskiemu, który dokłada wielu starań w dziedzinie podniesienia wiedzy zawodowej w rzemiośle krawieckim należy się pełne uznanie za zorganizowanie i przeprowadzenie kursu. (h)

się! akademii ku czci Fryderyka Chopina, największego kompozytora polskiego. W uroczystości wezmą udział wysokiej klasy artyści: Franciszek Paccia — śpiew, Stefania Borkowska — fortepian, Kazimiera Kwiecińska — śpiew. Wstęp na akademię bezpłatny. Wystąpienie artystów świadczy o wysokim poczuciu obywatelskim, które zasługuje na uznanie i daleko idące poparcie. S. T.

Recital taneczny i śpiewaczy Danuty Kwapiszewskiej i Hanka Oleńskiej

W sobotę 27 b. m. o godz. 18.30 oraz w niedzielę 28 b. m. o godz. 15.30 i 18.30 odbędzie się w sali Kameralnej naszych Teatrów zorganizowany przez Krakowski Teatr Lalki i Aktora „Grotteska” recital taneczny i śpiewaczy. Udział biorą Danuta Kwapiszewska słynna laureatka Międzynarodowego Konkursu Tanecznego w Brukseli oraz doskonała śpiewaczka Hanka Oleńska.

Przy fortepianie Jerzy Procter. Przedsprzedaż biletów na sensacyjny ten recital już się rozpoczęła. Tel. kasy 21-61.

II koncert symfoniczny

Występ Rektora R. Wilkomirskiego

W najbliższą niedzielę 28 października r. b. w sali koncertowej M. O. S. przy ul. Dąbrowskiego 16 odbędzie się drugi w tym sezonie koncert symfoniczny z udziałem Miejskiej Orkiestry Symfonicznej pod dyrekcją Jerzego Sillicha. Jako solista wystąpi znakomity muzyk, rektor Państwowego Konserwatorium Muz. w Łodzi, Kazimierz Wilkomirski.

Rektor Wilkomirski odegra z towarzyszeniem orkiestry koncert wiolonczelowy Boccherini'ego. Jest to jeden z najpiękniejszych koncertów jakie zostały napisane na wiolonczelę, pełen finezji i wdzięku. Dalsze szczegóły w programach.

Bilety do nabycia w kasie przy ul. Dąbrowskiego 16 w godzinach: 10-12 oraz 4-6.

Występy baletu Parnella

W poniedziałek 29-go i wtorek 30-go b. m. o godz. 18.30 wystąpi w kinie „Wolność” Polski Balet Parnella i zademonstruje swój rewelacyjny program, na który złożą się następujące utwory: „Kuszenie szatana” z muzyką Maklakowicza, „Gdzie się dwóch bije, tam trzeci korzysta” z muzyką Wieh-

Ze Szkoły Sztuk Pięknych

Szkoła Sztuk Pięknych w Częstochowie zawiadnia zainteresowanych, że w najbliższym czasie zostaną uruchomione warsztaty: tkacki, ceramiczny, i graficzny, jak również w Szkole Sztuk Pięknych rozpoczyna się popularne odczyty z dziedziny sztuki: architektury, rzeźby, malarstwa, dekoracji wnętrza oraz wykłady dla rzemieślników z dziedziny sztuki zdobniczej. O terminie odczytów będą specjalne ogłoszenia.

Żywa gazетка

W sobotę, dnia 27-go października b. r., o godz. 5-iej po poł. w lokalu P. P. S., Kopernika 6, odbędzie się Żywa Gazетка dla członków Polskiej Partii Socjalistycznej, Stow. b. Więźniów Politycznych i Org. M. TUR.

Przybycie obowiązkowe. — Towarzysze stawcie się licznie.

Wielka zabawa taneczna

W ramach Tygodnia Tow. Przyjaciół Żołnierza odbędzie się w sobotę, dn. 27 b. m. o godz. 20-iej w sali Straży Ogniowej wielka zabawa taneczna. Orkiestra doborowa. Bufet tani na miejscu. Moc ciekawych niespodzianek, jak: konkurs tańca z nagrodami, występ chóru rewelersów, walc kotylniowy, poczta francuska i wiele innych. Wstęp tylko 40 złotych. Podoficerowie i żołnierze 20 zł.

Całkowity dochód przeznaczony dla rodzin poborowych i zdemobilizowanych żołnierzy.

Noce dyżury aptek

W tygodniu od dnia 22 do 28 października dyżurują apteki: S. Meistersa — Al. Wolności 23, L. Zielińskiego — Rynek Narutowicza oraz J. Ruppachta — Narutowicza 170.

Otwarcie turnieju szachowego o mistrzostwo klasy „C”

W sobotę, dnia 27 b. r. o godz. 17-iej w lokalu klubowym rozpocznie się turniej kl. „C”.

Turniej ten jest jednocześnie eliminacją do klasy „B” w dalszej kolejności do klasy „A”, a tym samym jest wstępem do turnieju o mistrzostwo m. Częstochowy na rok 1946 r.

Uprasza się wszystkich uczestników o punktualne przybycie. H. S.

Z meczu szachowego „Stradom” — „Skra”

Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny R. K. S. Stradomia w stosunku 4:1.

Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco: (na pierwszym miejscu zawodnicy Stradomia)

1. Skalik	—	Warmus	1:0
2. Pyrkosz	—	Koniarski	1:0
3. Krejczyk	—	Bakowski	1:0
4. Malik	—	Madaj	1:0
5. Penkala	—	Soltysiak	0:1

Najciekawszą partią dnia, była partia Skalika z Warmusem. (ten ostatni ma duże zadatki na tegorocznym szachiste) Mecz wzbudził duże zainteresowanie. H. S.

Ofiary

Zostały złożone przez ob. Podlewskiego następujące ofiary: Na najbardziej potrzebne dzieci z domu przy ul. Waszyngtona 20, zł. 355, przy ul. Waszyngtona 22, zł. 143, przy ul. 3-go Maja 16, zł. 130. —

Repertuar kin

„Wolność” — „Pensjonarka”, film amerykański, godz. 14.30, 16.30, 18.30.

„Polonia” — „Pensjonarka” film amerykański, godz. 15, 17, 19.

„Bałtyk” — „Piotr I”, monumentalny film sowiecki, godz. 14.30, 16.30, 18.30.

Z koncertu orkiestry Wojska Polskiego

Tydzień poświęcony żołnierzowi rozpoczął się w ub. środę koncertem orkiestry Wojska Polskiego w sali kina „Wolność”. Orkiestra pod batutą por. kapelmistrza Koptury odegra szereg utworów.

Orkiestra ta w ciągu krótkiego czasu, w ciężkich warunkach spowodowanych wojną, wśród braku nut, jaki wszyscy muzycy odczuwają, osiągnęła już znaczne rezultaty w swej pracy. Wykonuje trudne i poważne utwory, jak uwertury węgierską — Keler-Bela, fantazje z „Trawiaty” — Verdiego, menuet — Paderewskiego i inne. Poszczególne sola instrumentów, jak trąbki, klawetu, barytonu wypadły czysto i ładnie zwłaszcza trąbki i kadencje klawetowe.

Orkiestra jest w ciągłym rozwoju i po usunięciu pewnych niedokładności w zestrojeniu stanie na wysokim poziomie. Program koncertu urozmaicony był występami solistów. St. strzelec Matuszak, tenor, odśpiewał dla uczucia dwie pieśni, zyskując sobie swym metalicznym i dobrze brzmiącym głosem, sympatie publiczności. Wesołe kuplety st. strzelca Woleka podobały się publiczności. Doskonałym numerem było trio śpiewacze z harmonią, sentymentalne dobrze zśpiewane i zharmonizowane. Na zakończenie orkiestra odegrała marsza, jedynie, wprawnie i czysto. Licznie zebrana publiczność dowiodła swym przybyciem swym sympatii i przywiązania dla bohaterstwa Wojska Polskiego, dając wykonawców koncertu długo nie milknącymi brawami.

Tadeusz Wawrzynowicz.

Fraszki i wierszyki

Frankofil

Ze frankofilem jest, głosi, tklivie
O Francji mówiąc bez ustanku
Był frankofilem, niewątpliwie,
W gubernatorstwie, za czasów Franka.
W. L. Brudziński.

Kronika sportowa

Przed nowym sezonem bokserskim

Pięściarstwo polskie ruszyło w dniu PZB do walki na wszystkich niemal frontach. Spośród istniejących już okręgów zabrakło jedynie Częstochowy, która wobec krótkiego czasu, dzielącego ją od powołania do życia naszego związku, a terminu imprez międzyokręgowych w dniu Polskiego Związku Bokserskiego, nie zdążyła przygotować wyznaczonej imprezy ze Śląskiem. Może i lepiej, że się tak stało, bowiem zbyt pośpieszne skompletowanie reprezentacji, która mogła w ogniu walki okazać się nieprzygotowaną wpłynęłoby na niski poziom techniczny spotkania, a co za tym idzie obniżenie walorów widowiskowych, co z kolei zaszkodziłoby popularyzacji pięściarstwa na naszym terenie. Okręg nasz czyni jednak solidne przygotowania do otwarcia właściwego sezonu, a w sekcjach poszczególnych klubów zawodnicy zaprawiają się systematycznie i trenują.

W związku z tym nie od rzeczy będzie przytoczenie wyjątków z artykułu bydgoskiego „Kurier Sportowy”, Nr. 13, na temat wartości pięściarstwa i zasad podchodzenia doń przez sportowców.

„Boks — to sport silnych mięśni i silnej woli — pisze autor. — Z uwagi na specjalny charakter pięściarstwa jako sportu ważne jest, aby pięściarstwo było odpowiednio i racjonalnie propagowane wśród młodzieży i aby było prowadzone w sposób zdrowy i prawdziwie sportowy.

Dobrym bokserem będzie ten, kto oprócz wyrobionego, giętkiego i sprężystego ciała oraz sprawnie pracujących płuc i serca, będzie miał bystry umysł i nieugiętą siłę woli. Pięściarstwo jest więc jednym z tych sportów, który najbardziej nadaje się do kształcenia siły ciała, bystrości umysłu i siły woli. Są to zalety niezbędne nie tylko w walce sportowej, ale w życiu codziennym. Z tych względów boks jest doskonałym ćwiczeniem dla młodzieży, wyrabia bowiem enoty meskie, tak potrzebne pełnowartościowemu obywatelowi, a żołnierzowi w szczególności.

Ponieważ ruch sportowy w odrodzonej Polsce musi być udziałem wszystkich obywateli, ze szczególną troską o młodzież szkół ogólnokształcących i zawodowych oraz o świat pracy, pięściarstwo, wchodząc na tory popularyzacji, miałoby ogromne widoki rozwojowe. Dla młodzieży pięściarstwo powinno być nie tylko współzawodnictwem sportowym, ale w pierwszym rzędzie ćwiczeniem wychowawczym, rozwijającym ciało i wolę. Dlatego podczas ćwiczeń i nawet walk ćwiczebnych nie może chodzić o to, by przeciwnika koniecznie zwalić z nóg przez k. o. Należy przede wszystkim dbać o powiększenie sprawności. Tylko tak prowadzone ćwiczenia pięściarskie pozwolą każdemu, niezależnie od jego przyrodzonych uzdolnień, osiągnąć duże korzyści.”

Kronika kielecka

Szkoła Rzemiosła Artystycznego w Kielcach

W Kielcach powstaje pierwsza w naszym województwie 4-letnia koedukacyjna Szkoła Rzemiosła Artystycznego na poziomie gimnazjum. Ma ona kształcić przyszłych artystów - rzemieślników, którzy swą pracą twórczą, przeznaczoną dla najszerzszych warstw, będą upowszechniać kulturę artystyczną i po pewnym okresie czasu wskrzeszą samorodną polską sztukę narodową.

Byłoby bardzo pożądanym, by do Szkoły zapisywała się młodzież ze wsi i małych miasteczek, która po ukończeniu nauki i osiedleniu się w swoich rodzinnych miejscowościach mogłaby oddziaływać na poziom produkcji rzemiosła rodzimego w sensie zarówno technicznym jak i artystycznym. Należałoby pchnąć do tej szkoły przede wszystkim młodzież wiejską wśród której znajduje się wiele wielkich talentów twórczych.

Nauka w szkole odbywać się będzie we wzorowych pracowniach, których przewiduje się na początek 6, a to pracownia meblarska, introligatorska, tkacka, rzeźbiarska (drzewo, kamień i sztuczne tworzywa), zabawkarska i fotograficzna. W kierunku ogólnego szkolenia zawodowego wszyscy uczniowie otrzymają jednolite wykształcenie w zakresie rysunku, modelowania, kolorystyki, logiki form, perspektywy, malarstwa i rzeźby dekoracyjnej. Nauka jest bezpłatna, a zdolni i pracowici uczniowie mają przed sobą możliwości zarobkowania nawet w czasie odbywania nauki.

J. A. Zaremba.

Ziemia słowiańska — dla Słowian!

Wiadomości różne

Szwedzkie aparaty dla odbudowy mostów Warszawa (P. A. P.) — W tych dniach wyjechał z Warszawy do Sztokholmu inż. W. Poniz — jako rzeczoznawca Ministerstwa Odbudowy — celem omówienia tam spraw, związanych z dostawą do Polski specjalnych aparatów do podwodnego cięcia metali.

Aparaty te po sprowadzeniu ich do Polski będą użyte w pierwszym rzędzie do cięcia konstrukcyj żelaznych zburzonego mostu kolejowego obwodowego w Warszawie przy Cytadeli. Wraz z aparatami sprowadzone będą skafandry z kompletnym wyposażeniem dla nurków.

Ogólnopolska Konferencja Delegatów Zw. Zaw. Pracowników Państw.

Warszawa (PAP). — Dnia 22 b. m. zakończyła obrady Pierwsza Ogólnopolska Konferencja Delegatów Zw. Zaw. Pracowników Państwowych. Poruszano szeroko sprawę zaopatrzenia i aprowizacji pracowników państw, oraz kontrolującą rolę Związku przy rozdziale otrzymanych przydziałów. W konkluzji obrad zebrani postanowili wysłać depesze hołdownicze do Prezydenta Bieruta i Premiera Osóbki-Morawskiego, stwierdzając w poczuciu ważności momentu dziejowego, że droga wytknięta przez Rząd Jedności Narodowej jest jedynie słuszną. Zebrani postanowili m. in.: upoważnić Komisję Organizacyjną do zorganizowania ogólnopolskiego Związku Zaw. Pracowników Państw. z Zarządem Gł. w Warszawie, jako organizacji zrzeszającej wszystkie istniejące związki okręgowe, skupiające pracowników państwowych. Akceptując uchwały rozszerzonego plenum KOZZ, z dnia 31 sierpnia i 1 września b. r. zebrani apelują do KOZZ o przyspieszenie ich realizacji.

Wyniki świadczeń rzeczowych roślin włóknistych

Warszawa (P. A. P.) — Zainicjowane jeszcze w listopadzie ub. r. obowiązkowe dostawy włókna, lnu i konopi w ramach świadczeń rzeczowych, pomimo rozlicznych trudności, przyniosły na ogół dodatnie wyniki. Do dnia 1. VII b. r. zebrano 3.364.515 kg. słomy lnianej, 3.552 kg. lnu trzepakowego i czesanego oraz 107.298 kg. pakul lnianych. Jeśli chodzi o konopie, akcja obowiązkowych dostaw przyniosła: 1.147.011 kg. słomy konopnej, 2.200 kg. konopi trzepakowych i czesanych oraz 64.180 kg. pakul konopnych. Trzeba stwierdzić, że uprawa roślin włóknistych należy do najwyżej premiowanych i z tego względu najbardziej korzystnych dla rolnika.

Przemysł ceramiczny na Śląsku Dolnym Katowice (P. A. P.) — Śląsk Dolny wnosi do życia gospodarczego Polski bardzo znaczny wkład m. in. w postaci poważnie

rozbudowanego przemysłu ceramicznego i związanego z nim przemysłu mineralnego (surowce ceramiczne). W okolicy Wrocławia, Bolesławca i na podgórz sudeckim istnieją następujące większe zakłady ceramiczne: 12 zakładów wrobu kamionki chemicznej, sanitarnej i kanalizacyjnej, 13 — porcelany technicznej i stolowej, 3 — fajansu sanitarnego i mozaikowych płytek

Prace Badawcz. Instytutu Włókienniczego

Łódź, (PAP). — W lutym b. r. Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego w Łodzi powołał do życia Badawczy Instytut Włókienniczy, którego kierownictwo objął inż. Feliks Słuchocki. Instytut składa się z 5 wydziałów.

Wydział badawczy i ekspertyz technicznych posiada laboratoria, wykonujące analizy materiałów. Brak jest jednak wielu przyrządów do prób włókienniczo-mechanicznych, które Instytut stara się sprowadzić z zagranicy.

Drugim działem Instytutu jest dział racjonalizacji, mający na celu podniesienie poziomu technicznego fabryk. Bada on nowe maszyny, nowe metody fabrykacji, śledzi niedociągnięcia oraz opracowuje normy produkcyjne, według których obliczone będą premie.

Dział wydawniczy wydaje pismo specjalne „Przełąd Włókienniczy” oraz podręczniki z zakresu włókiennictwa. W stadium organizacji znajduje się pracownia filmowa, która robić będzie filmy z włókienniczych procesów produkcyjnych. Filmy te będą przeznaczone do kształcenia i do kształ-

posadzkowych, 16 kaflarni, 76 klinkierni i 285 cegielni. Poważna część tych fabryk zaliczana była w Rzeszy Niemieckiej do czołowych. Ceramiczny przemysł Śląska Dolnego jest oparty na surowcach miejscowych, jak łupki i gliny wysokoożniotrawale, kwarcyty, magnezyty itp. Polska korzystała w dużym stopniu z dostaw z tego terenu kwarcytów, kaolinów, łupków ogniotrwałych itd. Obecnie otrzymujemy surowce w ilości uniezależniającej nas od dostaw zagranicznych.

eania fachowców. Poza tym Instytut posiada wydział koniunktur gospodarczych oraz wydział fabryk wzorowych.

W stadium organizacji, częściowo nawet już zorganizowane, znajdują się cztery Instytuty dla włókien krajowych: dla włókien litykowych w Poznaniu, wełnoznawczy w Bielsku, włókien sztucznych oraz jedwabiu naturalnego. Te cztery instytuty łącznie z Instytutem Badawczym tworzyć będą Zjednoczenie Instytutów Włókienniczych, podległe Naczelnej Radzie Naukowej.

Jedną z niezmiernie ważnych dziedzin prac Instytutu jest opracowanie problemu włókien sztucznych, mających za podstawę surowiec krajowy. Są to włókna węglowo-pienne (t. zw. „Nylon” — wynalazek amerykański), którego wytrzymałość przewyższa nawet jedwab naturalny. Instytut bada ponadto możliwości zastosowania w naszej produkcji substancji szklanej, która by dała włókno odpowiednio giętkie i niekamiwe, tak by mogło służyć do wyrobu tkanin. Tkaniny te, jako nie wchłaniające brudu i dające się łatwo prać — miałyby duże zastosowanie dla szpitali, na fartuchy, pokrowce na meble, dywany, firanki i t. p.

Ministerstwo Informacji i Propagandy w nowym lokalu

Ministerstwo Informacji i Propagandy mieści się od dnia 10 października 1945 r. przy ul. Rakowieckiej 24. Przy ul. Targowej Nr. 63 mieszczą się: Agencja Propagandy Artystycznej i Państwowe Wydawnictwo Literatury Politycznej.

(-) PAW z IP. Takim skrótem literowym swej nazwy posługiwać się będzie rozpoczynająca w najbliższym czasie w Warszawie działalność placówka obsługi dokumentacyjnej w wycinkach, z głosami i informacjami z całej prasy, na razie krajowej, z czasem zaś i obojęzycznej zagranicznej. Informacje dotyczące będą działalnościami instytucji państwowych, cywilnych i wojskowych oraz samorządowych. Obejmą również organizacje polityczne i społeczne; gospodarce, zawodowe i kulturalne, a także działalność osób, biorących udział czynny w życiu publicznym.

Placówkę tę organizuje na podstawie zezwolenia, uzyskanego w Centralnym Biurze Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk w m. st. Warszawie, prof. red Stanisław Jarkowski na wzór zasłużonej i prowadzonej pod jego dyrekcją w ciągu lat 20-tu (od r. 1919 do września 1939 r.) agencji wycinków pod nazwą „Informacji Prasowej Polskiej”.

Nowa placówka będzie nosiła nazwę: „Polska Agencja Wycinków z Informacjami Prasy”.

Przy Agencji będą czynne czytelnie czasopism oraz archiwum prasowe.

Szczegółowe informacje o działalności Agencji będą podane w osobnych prospektach. (PAP)

(-) Przekuwanie torów na ukończeniu. Akcja przekuwania torów z szerokości na normalne dobiega końca w całej Polsce.

Ogółem znormalizowano już ok. 2.800 km torów i ok. 1.880 rozjazdów, co stanowi 70% zamierzonych prac. Dyrekcja Lubelska, w której znajdowało się najwięcej szlaków wymagających przekucia — prawie już zakończyła prace, oddając do eksploatacji 800 km torów. Na terenie tej Dyrekcji pozostały jeszcze do znormalizowania linie: Deblin — Lublin, Łuków — Lublin i Rozwadow — Przeworsk.

W dalszym ciągu prowadzi się roboty nad przekuciem magistrali Poznań — Warszawa — Brześć. (PAP)

(-) Ulica I. Armii Wojska Polskiego. Rada Narodowa m. st. Warszawy, w uznaniu bohaterskich zasług I Armii Wojska Polskiego w zmaganiach ze śmiertelnym wrogiem i uwolnieniu Stolicy, postanowiła celem uczczenia pierwszej rocznicy uwolnienia Pragi, przemianować Al. Zieleniecką na Al. I Armii Wojska Polskiego. (PAP)

Film zagranicą

Reżyser I. Sawczenko realizuje obecnie w Moskwie pełnometrażowy film barwny, osnuty na tle wojen napoleońskich. Akcja filmu rozgrywa się w momencie powrotu wojsk rosyjskich po rozbiciu armii Napoleona. Role główne odtworzą artyści N. Gricenko i N. Nikitkin.

Około 60 operatorów Centralnego Studia Dokumentalnych Filmów wykonywało zdjęcia parady sportowej na Placu Czerwonym w Moskwie. Na taśmie utrwalono fragmenty uroczystego marszu kolumny 12 tysięcy sportowców, reprezentujących wszystkie republiki ZSRR. Z materiału tego zostanie zmontowany film pełnometrażowy w dwóch wersjach; zwykłej i barwnej.

W ub. miesiącu dużym powodzeniem cie-

szyl się w ZSRR film p. t. „Dziła się to w Donbasie”, zrealizowany przez moskiewską wytwórnię filmową „Sojuzdetfilm”. — Scenariusz osnuty został na tle sztuki B. Gorbatiowa p. t. „Ojcowie i dzieci”. W rolach głównych T. Okuniewska, E. Triapkina i W. Altajska. Reżyserował Ł. Łukow.

W kinematografii francuskiej zaczyna się dawać we znaki polityka producentów i przedsiębiorców kinowych. Oświadczyli oni, że publiczność ma już dość wszelkich widowisk przypominających okropności minionej wojny i pragnie jedynie filmów rozrywkowych. Wyrazem tych tendencji jest wyprodukowany ostatnio obraz p. t. „Dzieci raj”, osnuty na tle życia aktorów z XVIII wieku. Film ten trwa ponad trzy godziny. (PAP)

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

KOMUNIKAT

Powołując się na przepis paragrafu 2 ustęp 6 rozporządzenia po rządowego Wojewody Kieleckiego z dnia 16. II. 1945 r. o powołaniu czynnik obywatelskiego do współpracy z władzami administracji publicznej w dziele odbudowy kraju zwracamy się do obywatelskich komitetów domowych z apelem, ażeby wzięły ze swej strony jak najbardziej czynny udział w organizowanej przez Towarzystwo Przyjaćci cłół żołnierza w Częstochowie akcji pomocy zdemobilizowanym żołnierzom Wojska Polskiego.

Udział ten polegać ma na zgłaszaniu się członków obywatelskich komitetów domowych do właściwych Komisariatów Milicji Obywatelskiej w celu otrzymania nalepek i znaczków i rozprzedaży ich na stepnie wśród poszczególnych mieszkańców domu stosownie do otrzymanych instrukcji.

Zgłaszać się należy od zaraz do dnia 31 października 1945 roku. Częstochowa, 25 października 1945 r.

Prezydent Miasta (—) Dr. T. J. Wolański.

L. dz. Apr. 1424/45.

Ogłoszenie

Wydział Apropozycji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie podaje do wiadomości, że wydawnictwo na karty żywnościowe na miesiąc październik r. b. rozpoczyna się z dniem 26.10.1945 r. i trwać będzie do dnia 2.11.45 r. wyłącznie. Po tym terminie nie wybrane artykuły żywnościowe z winy posiadacza karty żywnościowej — nie zostaną wydane przez sklepy S. S. „Jedność”. Natomiast sklepy „Jedności” winny być zaopatrzone w wyżej podany terminie we wszystkie artykuły żywnościowe według niżej podanego rozdziałnika. Na kupon:

Table with 5 columns: Kategoria, kg., 10 kg., 7 kg., 9 pud. Zapałki. Rows include I (Cukier 0,5), II (0,4), III (0,2), IR (0,25), IIR (-).

UWAGA: Jednocześnie nadmieniamy się, że zakłady pracy i instytucje, posiadające karty żywnościowe I kategorii (pracujących) na miesiąc październik b. r. przedłożą tutajżemu Wydziałowi Apropozycji i Handlu stan swych pracowników oraz kupon Nr. 24 na pobranie mąki z zapasów U. N. R. R. A.

Ponadto dla IR i IIR podażą stan dzieci do lat 12, celem otrzymania kart nabywczych na cukierki dla dzieci.

Termin przedłożenia wykazów lichbowych i kuponów ustala się do dnia 31.10. r. b.

Częstochowa, dnia 25 października 1945 r. Naczelnik Wydziału Apropozycji i Handlu (—) I. KUŚMIERSKI

L. dz. Apr. 1424/45.

Ogłoszenie

Wydział Apropozycji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie podaje do wiadomości, że rodziny wojskowych, pobierające zasiłki pieniężne, z tytułu tego, że jedyny ich żywiciel znajduje się w wojsku, zgłaszają się winny z kartami orzeczenia w Wydziale Apropozycji i Handlu, przy ulicy Dąbrowskiego 7, pokój 202, celem otrzymania kart nabywczych na ziemniaki, mąkę i mleko w proszku.

Należy zgłaszać się w niżej podany termin: od 26.10.45 r. osoby o początkowej literze nazwisk: A, B, C, D, E i F „ 27.10.45 r. „ „ „ „ „ „ G, H, I, J, K, L „ 29.10.45 r. „ „ „ „ „ „ „ L, M, N, O, P, R, S „ 30.10.45 r. „ „ „ „ „ „ „ T, U, W, Z

Częstochowa, dnia 25 października 1945 r. Naczelnik Wydziału Apropozycji i Handlu (—) I. KUŚMIERSKI

Redaguje Kolegium.

Legal notices including: Zawiadomienie (Court notice regarding milk cards), ZGUBY (Lost items: yellow registration card, key), POSADY (Real estate ads for various locations), Sprzedaż (Sales: bicycle parts, car, furniture), and other public notices.

Advertisement for a Cech Zduńsko-Garncarski (Carpenter and Shoemaker Guild) in Częstochowa, including details about membership, services, and contact information.

Advertisement for 'Auto osobowe' (Private Car) featuring an Opel 4-cylinder car for sale. Includes details about the car's condition and contact information.